

Fricz Tamás: A Jobbik metamorfózisa

2015 május 06. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A Jobbik vezetése a 2014-es parlamenti választási kampány kezdetén határozta el, hogy szakít a radikális, esetenként szélsőjobboldali arculattal, s egy mérsékeltbb nemzeti politikára tér át.

Vona Gábor pedig 2015. április 13-án a parlamentben jelentette be, hogy a párt rasszizmussal, antiszemizmussal,

cigányellenességgel való vádolása a továbbiakban nem ér célba, illetve hogy aki a szélsőjobboldali eszmék miatt akar a Jobbikhoz csatlakozni, az rossz helyen kopogtat. Az igazi kérdés ezek után: kivitelezhet-e a Jobbik e nagy kísérlete, a metamorfózis? Sikerülhet-e a radikális politikától való eltávolodás és egy mérsékelt, néppárti irányvonalra való áttérés? S ha sikerül is, ki fogja ezt elhinni nekik? Erre keressük a választ hűvös és tárgyilagos megközelítésben.

Egy biztos: a közvélemény általában nagyon nehezen változtatja meg egy politikusról vagy pártról kialakult, rögzült képét. Ismerjük az idevágó közhelyet: „kutyából nem lesz szalonna.” Ez a közvélemény természete: az embereknek szükségük van stabil fogódzókra a politikai élet szereplőinek megítélésében, s ha ezeket megtalálták, akkor erősen ragaszkodnak hozzájuk, mert ha túl sűrűn kényszerülnek arra, hogy véleményüket, ítéletüket megváltoztassák, akkor kicsúszik a talaj a lábuk alól. A mindennapi embernek a nehezen áttekinthető, kaotikus világban szüksége van olyan sztereotípiák, ítéleti sablonok támogatására, amelyek rendet vágnak „a dolgok sűrjében”.

Márpedig a Jobbiknak ezzel szembe kell néznie: a párt radikális-szélsőjobbos politikai szervezetként jelent meg a nyilvánosság előtt, ezzel robbant be a politikai életbe, ezt a bélyeget tehát magukon hordozzák. Ennek megváltoztatása sziszifuszi munka. Már csak azért is, mert a pártban és a párt körül még ma is ott vannak azok a politikusok és mozgalmak, akik és amelyek kifejezetten a Jobbik radikális és szélsőséges vonulatát képviselik. Vajon lehetséges-e ezektől „vezényszóra” megszabadulni? Demokráciához demokraták, mérsékelt néppárthoz mérsékelt, néppárti stílusú politikusok kellene.

Másfelől az is nagyon fontos kérdés, hogy a politikai ellenfelek – akár jobbról, akár balról – hogyan állnak ehhez a változáshoz: akarják-e, hogy a Jobbik kikerüljön a szélsőjobboldaliság kalodájából, vagy éppenséggel az az érdekük, hogy még sokáig ebben maradjon? A válasz egyértelmű: láthatóan sem a baloldali ellenlábásoknak, sem a Fidesz–KDNP-nek nem érdeke, hogy a Jobbik hiteles néppárti fordulatot hajtson végre. Az MSZP, a DK, az Együtt és a PM számára a Jobbik rivális ellenzéki párt, így számukra kész katasztrófa lenne, ha szalonképessé válna a szélesebb választóközönség szemében, ne adj’ isten kormányzati alternatívává avanszalna. Ugyanakkor jól látszik, hogy a kormányzó koalíció pártjai sem segítik a Jobbik átalakulását, mérséklődését. Annál is kevésbé, mert a párt Tapolcán valóban átlépett egy lélektani határt: innentől kezdve elvileg nem elképzelhetetlen, hogy más egyéni kerületekben is jobbikos jelöltet válasszanak meg a szavazók.

A Fidesz–KDNP – érthet? módon – nem kíván magának a jobboldalon is egy riválist, ezért a Jobbikkal kapcsolatos retorikája sok tekintetben hasonlatos a baloldaltól érkező kritikákhoz. Persze más kérdés az, milyenek lesznek a politikai er?viszonyok mondjuk 2017 ?szén. Ha a Jobbik további er?södése következne be, akkor a Fidesz–KDNP-nek szembe kellene néznie a politikai matematika kényszerével: azzal a kínzó kérdéssel, hogy ha nem lenne meg az abszolút többsége, akkor milyen konstellációban ?rizhetné meg kormányzati hatalmát. Mindazonáltal egy párt átalakulása korántsem elképzelhetetlen, annak ellenére sem, hogy a magyar közvélemény különösen nehezen fogad el min?ségi átalakulásokat. Gondoljunk csak a Fideszre, amelyet a közvélemény liberális pártként ismert meg, s évekbe telt, amíg a fiatal demokratáknak sikerült magukat jobboldali, konzervatív pártként elfogadtatniuk.

El?nyös volt viszont számukra az a tény, hogy az 1994-ben elbukott jobboldali pártok nemhogy akadályt gördítettek volna az átalakulásuk elé, hanem egyenesen támogatták, hiszen a saját túlélésük?l volt szó. De egy másik nagy metamorfózis is lezajlott az elmúlt huszonöt évben: az SZDSZ 1992–1993-ra, tehát igen rövid id? alatt b?sz antikommunista pártból a posztkommunista pártot támogató, majd azzal 1994-ben koalícióra lép? formáció lett. Ezt a rapid és megmagyarázhatatlan váltást viszont soha nem dolgozta fel igazán sem a politikai élet, sem a közvélemény: 1998-ra az SZDSZ kis párttá zsugorodott, mára pedig felszámolódott.

Vajon vannak-e példák arra, hogy egy radikális jobboldali párt mérsékelt néppárttá avanzsáljon? Hazai példa nincs, viszont sok tekintetben a Jobbikhoz hasonló átalakítási folyamatot kezdett el a francia Nemzeti Front elnök asszonya, Marine Le Pen, aki a nacionalista és sok tekintetben rasszista pártból kormányzóképes, hiteles, szalonképes politikai er?t kíván létrehozni. Árnyékként nehezedik rá azonban édesapja, Jean-Marie Le Pen politikai öröksége, amelyet?l keserves munka lesz megszabadulnia. Marine Le Pen a végs?kig elszánt ebben, s vállalta a legnehezebbet, az apjával való konfrontációt is. A Nemzeti Frontnak emelkedik a népszerűsége, de csak a következ? évek döntik el, sikerül-e a „mérsékl?dés” nagy terve. Politikai ellenfeleik mindent megtesznek azért, hogy a párt bennragadjon a széls?jobboldali kalodában, a közvélemény viszont rugalmasabbnak és nyitottabbnak látszik a változással kapcsolatban.

Visszatérve a Jobbikhoz, jómagam éppen ez utóbbira hívnám fel a figyelmet: a magyar szavazópolgárok jelent?s részének az antiszemitizmus, rasszizmus, cigányellenesség és euroszkeptizmus kérdései valójában indifferensek. A f?város mint az országon belüli sajátos „városállam” persze érzékenyebben reagál ezekre a min?sítésekre, a vidéki Magyarország azonban els?sorban nem a széls?jobboldaliság-mérsékelttség kategóriáiban ítéli meg a Jobbikot, hanem sokkal inkább közvetlen és gyakorlati tapasztalatok alapján, miként azt Tapolca és Rig Lajos esete is bizonyította. Ebb?l viszont az következik – s ez fontos üzenet a kormánypártok számára –, hogy a Jobbik legy?zésében csak kisebb szerepük lehet az ideológiai min?sítgetéseknek. Sokkal inkább meghatározó ebb?l a szempontból a jó kormányzás: a Fidesz–KDNP a kormányzati munka eredményességével, a döntések életszagúságával, illetve az újra visszanyert alázattal, emberközeliséggel és szerethet?séggel tehet a legtöbbet azért, hogy a Jobbik ne váljon kormányzati alternatívává. Mellesleg az is segítheti a kormánykoalíciót, hogy a nyugati közvélemény igencsak megrémült a Jobbik látható er?södését?l, s mintegy „jobb híján”, de újra elkezdett közeledni az Orbán-kormányhoz. Ez esélyt ad a Nyugattal való viszony legalábbis részleges rendezésére.

Mindezen túl azonban meg kell jegyezni: egy párt átalakulása a demokratikus értékek mércéjével mérve lehet jó és rossz irányú. Ha a Jobbik ténylegesen lenyesegetné vadhajtásait, az jó irányú változás lenne, ahogy a franciáknak is jó, ha a Nemzeti Front szalonképessé kíván válni. Vagyis nem feltétlenül célravezető magatartás, ha er?nek erejével bent tartjuk a széls?jobboldal kalodájában a pártot, s nem engedjük, hogy kijöjjön onnan. Vajon melyik a jobb: ha van egy Európában megvetett parlamenti párt Magyarországon, vagy ha nincs? Azt persze, hogy a Jobbik változása mennyire hiteles, hogy vajon nem csak a felszínt érinti-e, a következ? évek döntik el.

Fricz Tamás - mno.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu]]>

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen:

<https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen:
<https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló